

Saariston raskaskuljetusten hankinta

Saaristolautakunta 08.09.2026

569/08.00.00/2023

Valmistelija

Saaristokehittäjä Benjamin Donner, puh. 040 483 8282
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Varsinais-Suomen elinvoimakeskus valmistelee syksyllä 2026 Saaristomeren raskaskuljetuspalvelun uutta hankintaa vuodelle 2027 ja mahdollisille optiovuosille 2028–2029. Paraisten kaupunkia on pyydetty kommentoimaan palvelukuvausta ja esittämään mahdollisia muutostarpeita ennen hankintaa.

Raskaskuljetuspalvelu on tarkoitettu palvelemaan vakinaista asutusta ja elinkeinotoimintaa saarilla, jotka ovat ilman tie-, lossi-, lautta- tai yhteysalusliikennettä taikka joissa tällainen liikenne ei toimi tässä tarkoituksessa. Näille ryhmille kuljetukset ovat maksuttomia. Palvelu täydentää normaalia yhteysalusliikennettä. Rahti tulee kuljettaa ensisijaisesti yhteysaluksella, mikäli se on mahdollista ja alus soveltuu rahdin kuljettamiseen. Kuljetukset, joita ei voida toteuttaa yhteysaluksella, hoidetaan raskaskuljetusaluksella.

Raskaskuljetuspalvelu on tärkeä erityisesti maa- ja metsätaloudelle, rakentamiselle ja huollolle sekä muun muassa koneiden, soran, polttoaineen, eläinten ja puutavaran kuljetuksille. Kysyntä on palvelukuvauksen mukaan suurinta keväisin ja syksyisin.

Kaupunki on saanut palvelun käyttäjiltä palautetta siitä, että kuljetukset kestävät ajoittain kohtuuttoman kauan ja että kuljetusajat ovat hitaalla aluksella pitkiä. Yksi esille tuoduista syistä on raskaskuljetusaluksen alhainen todellinen nopeus. Pitkä kuljetusaika merkitsee huonompaa palvelua käyttäjille ja voi vaikuttaa myös palvelun kustannustehokkuuteen tilaajalle, koska palvelusta laskutetaan liikennöintituntien mukaan.

Ehdotetussa palvelukuvauksessa on jo määritetty alukselta vaadittavaksi matkanopeudeksi vähintään 7 solmua. Hankinnassa on kuitenkin syytä kiinnittää erityistä huomiota kuljetusten ajalliseen tehokkuuteen ja kustannustehokkuuteen. Jos tämä voidaan tehdä rajoittamatta merkittävästi soveltuvien alusten saatavuutta tai kilpailun toteutumista hankinnassa, suurempi matkanopeus voitaisiin ottaa huomioon joko vähimmäisvaatimuksena tai laatutekijänä tarjousten vertailussa.

Käyttäjäpalaute viittaa myös siihen, että raskaskuljetukset saattavat joskus joutua odottamaan pitkäänkin muiden palveluntuottajan samalla aluksella tekemien muiden ajojen vuoksi. Palvelukuvauksessa todetaan, että tilatut kuljetukset tulee yhdistellä tehokkaiksi logistisiksi ketjuiksi ja että toimitusaika voi olla pidempi muun muassa, jos kuljetuskapasiteetti on kokonaisuudessaan varattu. Sen varmistamiseksi, että palvelu vastaa tarkoitustaan, voitaisiin sen vuoksi selkeämmin määritellä, että hankittavan raskaskuljetuspalvelun piiriin kuuluvilla kuljetuksilla on oltava riittävä prioriteetti alusten reittisuunnittelussa. Tämä tulee kuitenkin muotoilla niin, ettei se estä tarpeettomasti palveluntuottajaa käyttämästä alusta muihin tehtäviin silloin, kun ne eivät vaikuta raskaskuljetuspalvelun saavutettavuuteen tai palvelutasoon.

Oheismateriaali

Saaristomeren raskaskuljetuspalvelun 2027 (–2028–2029) palvelukuvaus, elinvoimakeskus

Esittelijä

Vt. elinkeinojohtaja Peter Lindgren, puh. 050 566 2943
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Saaristolautakunta päättää välittää elinvoimakeskukselle hankinnan palvelutasokuvauksen luonnoksesta kommenttina seuraavaa:

1. Kaupunki katsoo, että ehdotettu palvelukuvaus vastaa pääosin saariston tarpeita, ja on saanut käyttäjiltä erittäin hyvää palautetta järjestelmästä.
2. Hankinnassa voitaisiin mahdollisuuksien mukaan kiinnittää erityistä huomiota kuljetusten ajalliseen tehokkuuteen ja kustannustehokkuuteen. Aluksen matkanopeudelle asetettua vaatimusta voitaisiin mielellään tarkastella, jos se voidaan tehdä heikentämättä olennaisesti soveltuvien alusten saatavuutta tai kilpailun toteutumista hankinnassa; voitaisiin harkita 7 solmun vähimmäisvaatimusta suurempaa matkanopeutta tai palkita suuremmasta matkanopeudesta tarjouksia vertailtaessa.
3. Kuljetuksille aiheutuvien kohtuuttomien viivytysten välttämiseksi voitaisiin selkeämmin määritellä, että hankittavan raskaskuljetuspalvelun piiriin kuuluvilla kuljetuksilla on oltava riittävä prioriteetti reittisuunnittelussa. Tämä tulee kuitenkin muotoilla niin, ettei se estä tarpeettomasti palveluntuottajaa käyttämästä alusta muihin tehtäviin silloin, kun ne eivät vaikuta raskaskuljetuspalvelun saavutettavuuteen tai palvelutasoon.

Saaristokehittäjä Benjamin Donner valtuutetaan välittämään kommentti Lounais-Suomen elinvoimakeskukselle.

Päätös**Jakelu**

Varsinais-Suomen elinvoimakeskus
